Додаток 1

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Ліцею № 219 Оболонського району м. Києва

ВСТУП

Академічна доброчесність - це не лише дотримання заборон і правил. Це культура чесності, відповідальності, поваги та довіри, яка визначає щоденну поведінку кожного учасника освітнього процесу.

У Ліцеї № 219 Оболонського району м. Києва академічна доброчесність є невід'ємною складовою якісної освіти та освітнього середовища, у якому кожен має право на справедливе ставлення, об'єктивне оцінювання, повагу до своєї гідності та результатів власної праці.

Цей Кодекс визначає спільні цінності, принципи та правила академічної доброчесності, яких дотримуються учасники освітнього процесу, а також встановлює єдині підходи до запобігання порушенням академічної доброчесності.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Цей Кодекс академічної доброчесності Ліцею № 219 Оболонського району м. Києва (далі - Кодекс) розроблено відповідно до законодавства України у сфері освіти та академічної доброчесності.

1.2. Кодекс поширюється на всіх учасників освітнього процесу Ліцею № 219 Оболонського району м. Києва в межах їхньої освітньої, професійної, управлінської та іншої діяльності, пов'язаної з освітнім процесом.

1.3. Метою Кодексу є формування та утвердження в Ліцеї культури академічної доброчесності, заснованої на чесності, довірі, відповідальності, справедливості, повазі до людини та результатів її інтелектуальної діяльності.

1.4. Академічна доброчесність передбачає відповідальне ставлення до навчання, викладання, оцінювання, створення та використання освітніх матеріалів, інформації, результатів власної діяльності та результатів діяльності інших осіб.

1.5. Дотримання академічної доброчесності є спільною відповідальністю педагогічних працівників, здобувачів освіти, їхніх батьків (законних представників), керівництва та інших учасників освітнього процесу.

1.6. У разі суперечності положень цього Кодексу вимогам законодавства України застосовуються норми законодавства України.

ІІ. ЦІННОСТІ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Чесність. Кожен учасник освітнього процесу діє правдиво та не видає чужі результати, ідеї, тексти, відповіді або досягнення за власні.

2.2. Відповідальність. Кожен відповідає за власні рішення, дії та результати діяльності, а також за дотримання встановлених правил.

2.3. Справедливість. Правила навчання, виконання завдань та оцінювання мають бути зрозумілими, обґрунтованими та застосовуватися послідовно і неупереджено.

2.4. Довіра. Доброчесне освітнє середовище ґрунтується на взаємній довірі між педагогами, здобувачами освіти та іншими учасниками освітнього процесу.

2.5. Повага. Учасники освітнього процесу поважають честь і гідність людини, її думку, працю, авторство, права інтелектуальної власності та результати її діяльності.

2.6. Об'єктивність. Оцінювання та прийняття професійних і управлінських рішень здійснюються на основі встановлених критеріїв, фактів та результатів діяльності, а не особистого ставлення до людини.

2.7. Відкритість і прозорість. Правила виконання навчальних завдань, оцінювання та реагування на можливі порушення мають бути зрозумілими учасникам освітнього процесу.

2.8. Нульова толерантність до порушень. У Ліцеї не допускається свідоме порушення академічної доброчесності, його заохочення, приховування або створення умов для його вчинення іншими особами.

2.9. Пропорційність реагування. Реагування на порушення здійснюється з урахуванням характеру порушення, його обставин, наслідків, вини особи та інших обставин, що мають значення.

ІІІ. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Загальні правила

3.1.1. Учасники освітнього процесу:

виконують свої обов'язки чесно та відповідально;

подають достовірну інформацію;

поважають авторство інших осіб;

не привласнюють результати чужої діяльності;

дотримуються правил виконання навчальних та інших завдань;

використовують інформацію з належним урахуванням авторства та джерел;

не створюють переваг для себе або інших осіб шляхом обману чи недоброчесних дій;

не перешкоджають іншим учасникам освітнього процесу виконувати їхню роботу;

не спонукають інших осіб до порушення академічної доброчесності.

3.2. Правила для педагогічних працівників

3.2.1. Педагогічний працівник:

особистим прикладом формує культуру академічної доброчесності;

забезпечує об'єктивне, справедливе та неупереджене оцінювання;

заздалегідь повідомляє здобувачам освіти вимоги та критерії оцінювання навчальних завдань;

не допускає дискримінаційного або упередженого оцінювання;

поважає авторство та права інтелектуальної власності;

використовує у власній професійній діяльності достовірну інформацію;

не допускає фальсифікації чи фабрикації результатів освітньої діяльності;

не вимагає від здобувачів освіти виконання завдань, що суперечать установленим правилам;

сприяє формуванню навичок самостійної роботи, критичного мислення та відповідального використання інформації;

відповідально використовує цифрові технології та штучний інтелект;

не приховує відомі йому випадки порушення академічної доброчесності.

3.3. Правила для здобувачів освіти

3.3.1. Здобувач освіти:

виконує навчальні завдання самостійно, якщо інше не передбачено умовами завдання;

не списує;

не використовує недозволену допомогу;

не видає чужу роботу за власну;

не подає готову роботу, виконану іншою особою, як власну;

не підробляє та не змінює результати власної навчальної діяльності;

зазначає використані джерела відповідно до вимог конкретного завдання;

дотримується встановлених педагогічним працівником правил виконання контрольних, діагностувальних, творчих, проєктних та інших робіт;

відповідально використовує цифрові технології та інструменти штучного інтелекту.

3.4. Правила для батьків та законних представників

3.4.1. Батьки (законні представники) сприяють формуванню в дитини навичок самостійності та відповідального ставлення до навчання.

3.4.2. Батьки (законні представники) не повинні виконувати навчальні завдання замість дитини, створювати умови для списування або іншої недоброчесної поведінки.

3.4.3. Допомога дитині під час навчання має бути спрямована на пояснення, підтримку та розвиток самостійності, а не на підміну її власної роботи.

IV. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПІД ЧАС ОЦІНЮВАННЯ

4.1. Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до законодавства, освітньої програми Ліцею та встановлених критеріїв оцінювання.

4.2. Здобувач освіти має право знати вимоги та критерії, за якими оцінюється його робота.

4.3. Педагогічний працівник зобов'язаний оцінювати фактичний результат навчальної діяльності здобувача освіти об'єктивно та неупереджено.

4.4. Не допускається навмисне завищення або заниження результатів оцінювання, надання необґрунтованих переваг окремим здобувачам освіти або створення необґрунтованих перешкод.

4.5. Якщо умовами виконання завдання передбачено самостійність, використання сторонньої допомоги, готових відповідей, засобів зв'язку або інших джерел інформації не допускається.

4.6. У разі встановлення несамостійного виконання навчального завдання воно не вважається результатом самостійної діяльності здобувача освіти та оцінюється відповідно до законодавства, внутрішніх актів Ліцею та встановлених правил виконання відповідного завдання.

4.7. Сам факт помилки, низького результату або невідповідності очікуваному рівню не є доказом порушення академічної доброчесності.

V. АВТОРСТВО, ПЛАГІАТ ТА ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

5.1. Результат інтелектуальної діяльності іншої особи не може подаватися як власний результат без належного зазначення авторства.

5.2. У разі використання текстів, ідей, результатів, зображень, даних, перекладів або інших матеріалів, створених іншими особами, необхідно дотримуватися вимог щодо авторства та посилання на джерело.

5.3. Академічним плагіатом є, зокрема, оприлюднення або відтворення результатів діяльності іншої особи як власних без належного зазначення авторства чи джерела у випадках, передбачених законом.

5.4. Самоплагіат полягає у повторному оприлюдненні власних раніше опублікованих результатів без зазначення інформації про попереднє оприлюднення у випадках, визначених законом.

5.5. Відповідальність за правильність зазначення авторства та джерел використаної інформації несе особа, яка подає відповідну роботу або матеріал.

VI. ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ТА ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

6.1. Ліцей визнає штучний інтелект та цифрові технології сучасними інструментами навчання, викладання та професійної діяльності за умови їх відповідального і доброчесного використання.

6.2. Використання інструментів штучного інтелекту допускається, якщо воно не суперечить меті та умовам виконання конкретного завдання.

6.3. Використання штучного інтелекту не звільняє особу від відповідальності за зміст, достовірність, якість та відповідність результату встановленим вимогам.

6.4. Якщо завдання передбачає самостійне виконання, повна або істотна заміна власної роботи результатом, створеним штучним інтелектом, не допускається.

6.5. Педагогічний працівник має право визначати правила використання штучного інтелекту під час виконання конкретного навчального завдання та завчасно повідомляє про такі правила здобувачів освіти.

6.6. Здобувач освіти має право використовувати штучний інтелект як допоміжний інструмент, якщо це дозволено умовами завдання, зокрема для: пошуку та структурування інформації; генерування ідей; створення плану; мовного редагування; пояснення складного матеріалу; підготовки до навчальної діяльності.

6.7. Не допускається видавати результат, створений іншою особою або штучним інтелектом, за власний результат у випадках, коли умовами завдання передбачено самостійне виконання.

6.8. У випадках, визначених законодавством або умовами конкретного завдання, використання результатів, згенерованих штучним інтелектом, має бути зазначене автором роботи.

6.9. Під час використання штучного інтелекту необхідно критично перевіряти отриману інформацію, оскільки автоматично згенерований результат може містити помилки, неточності або недостовірні відомості.

6.10. Автоматичне припущення про використання штучного інтелекту саме по собі не є достатньою підставою для встановлення порушення академічної доброчесності. Факт порушення встановлюється відповідно до законодавства та визначеної Ліцеєм процедури.

VII. ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

7.1. Порушенням академічної доброчесності є дії або бездіяльність, які відповідно до законодавства України визнаються порушеннями академічної доброчесності.

7.2. Видами порушень академічної доброчесності є:

- відчуження авторства;
- академічний плагіат;
- приписування авторства;
- самоплагіат;
- фабрикація;
- фальсифікація;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом;
- недоброчесне оцінювання;
- несамостійне виконання завдання;
- недозволена допомога;
- академічний саботаж;
- схиляння до порушення академічної доброчесності;
- інституційні порушення академічної доброчесності.

7.3. Перелік та зміст порушень академічної доброчесності визначаються законодавством України. У разі зміни законодавства положення цього Кодексу застосовуються з урахуванням таких змін.

7.4. Для цілей цього Кодексу особливо важливо розрізняти:

несамостійне виконання завдання - виконання навчального або іншого завдання не самостійно у випадках, коли умовами його виконання передбачена самостійність;

недозволену допомогу - отримання або надання допомоги під час виконання завдання, якщо така допомога не дозволена встановленими правилами;

недоброчесне оцінювання - порушення встановлених правил оцінювання, зокрема необ'єктивне, упереджене або іншим чином недоброчесне визначення результатів;

фабрикацію - вигадування даних або фактів щодо результатів власної академічної діяльності;

фальсифікацію - свідому зміну або модифікацію наявних даних, що призводить до створення завідомо неправдивої інформації;

недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом - використання таких результатів у спосіб, що суперечить вимогам законодавства, встановленим правилам або умовам виконання відповідного завдання.

VIII. ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ

8.1. Основним підходом Ліцею є не лише виявлення та реагування на порушення, а насамперед їх попередження.

8.2. Для формування культури академічної доброчесності Ліцей:

- ознайомлює учасників освітнього процесу з правилами академічної доброчесності;
- проводить інформаційні та просвітницькі заходи;
- формує навички самостійної роботи;
- розвиває критичне мислення;
- навчає відповідальному використанню інформації та джерел;
- формує навички академічного письма відповідно до віку та рівня освіти;
- пояснює правила доброчесного використання цифрових технологій і штучного інтелекту;
- забезпечує зрозумілі правила та критерії оцінювання;
- створює умови для самостійного виконання навчальних завдань.

8.3. Запобігання порушенням академічної доброчесності здійснюється систематично та є складовою освітнього процесу.

IX. РЕАГУВАННЯ НА ПОРУШЕННЯ

9.1. У разі надходження інформації про можливе порушення академічної доброчесності вона розглядається у порядку, визначеному законодавством України, Положенням про академічну доброчесність та Порядком розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності Ліцею.

9.2. Розгляд можливого порушення здійснюється об'єктивно, неупереджено, з дотриманням прав та законних інтересів усіх учасників.

9.3. Особа, щодо якої розглядається повідомлення про можливе порушення, має право знати суть висунутих щодо неї тверджень, надати пояснення та докази, а також користуватися іншими правами, передбаченими законодавством і локальними актами Ліцею.

9.4. Ніхто не може бути визнаний таким, що порушив академічну доброчесність, лише на підставі припущень або недоведених тверджень.

9.5. Під час розгляду забезпечується недопущення конфлікту інтересів.

9.6. Заходи реагування застосовуються відповідно до законодавства України та внутрішніх актів Ліцею.

9.7. Заходи реагування мають бути обґрунтованими та пропорційними характеру і наслідкам порушення.

X. ПРАВА УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

10.1. Кожен учасник освітнього процесу має право на:

- повагу до честі та гідності;
- справедливе та неупереджене ставлення;
- об'єктивне оцінювання;
- зрозумілі правила виконання та оцінювання завдань;
- захист авторства та прав інтелектуальної власності;
- справедливий розгляд повідомлення про можливе порушення;
- надання пояснень, доказів та інших матеріалів;
- захист від необґрунтованих звинувачень;
- оскарження рішення у випадках та порядку, визначених законодавством і внутрішніми актами Ліцею.

10.2. Під час розгляду можливого порушення не допускаються приниження честі та гідності особи, тиск, погрози, дискримінація, упереджене ставлення або розголошення інформації з порушенням вимог законодавства.

XI. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

11.1. За порушення академічної доброчесності особа може бути притягнута до академічної відповідальності у випадках та порядку, визначених законодавством України.

11.2. Заходи реагування та санкції визначаються з урахуванням вимог законодавства, характеру порушення та конкретних обставин його вчинення.

11.3. Під час визначення заходу реагування враховуються, зокрема:

- характер порушення;
- умисність дій;
- обставини вчинення;
- наслідки порушення;
- повторність;
- ступінь вини;
- вік особи - у випадках, коли це має юридичне значення;
- інші обставини, передбачені законодавством.

11.4. До здобувачів освіти заходи реагування застосовуються з урахуванням їхнього віку, рівня освіти, обставин вчинення порушення та вимог законодавства.

11.5. До педагогічних працівників заходи реагування застосовуються відповідно до законодавства про освіту, трудового законодавства та локальних актів Ліцею.

XII. ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

12.1. Ліцей розглядає академічну доброчесність як частину культури закладу, а не лише як систему контролю за порушеннями.

12.2. Формування культури академічної доброчесності здійснюється через особистий приклад педагогічних працівників, навчання, відкриту комунікацію, зрозумілі правила, справедливе оцінювання та підтримку самостійності здобувачів освіти.

12.3. У роботі із здобувачами освіти перевага надається профілактичним, роз'яснювальним та виховним заходам, спрямованим на усвідомлення цінності доброчесної поведінки.

12.4. Педагогічні працівники сприяють формуванню в здобувачів освіти розуміння того, що результат, отриманий чесною працею, має більшу освітню цінність, ніж формально високий результат, отриманий шляхом порушення правил.

12.5. Батьки (законні представники) залучаються до формування культури академічної доброчесності через інформування, партнерську взаємодію та підтримку самостійності дитини.

XIII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

13.1. Цей Кодекс набирає чинності з дня його затвердження наказом директора Ліцею № 219 Оболонського району м. Києва.

13.2. Кодекс є обов'язковим для дотримання всіма учасниками освітнього процесу в межах їхньої діяльності в Ліцеї.

13.3. Питання, не врегульовані цим Кодексом, регулюються законодавством України та іншими локальними актами Ліцею.

13.4. Зміни до Кодексу вносяться у разі зміни законодавства або необхідності вдосконалення системи забезпечення академічної доброчесності та затверджуються в установленому порядку.

13.5. Учасники освітнього процесу ознайомлюються з цим Кодексом у порядку, визначеному Ліцеєм.